

Harju maakonnas Kose vallas Rõõsa külas Tatrassöödi kinnistu eraldistel 23 ja 29 aegjärgse raie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes 07.02.2025 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse (MS) § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 Jätta algatamata Tatrassöödi kinnistu (registriosa nr 312402, katastriüksus katastritunnusega 36302:002:0560) eraldistel 23 ja 29 aegjärgse raie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele üldistele nõuetele ei ole vajalikud.

1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 OSAÜHING SILVANUS METSATÖÖSTUS (registrikood 10683023) volitatud esindaja Marek Salla esitas 07.02.2025 Keskkonnaametile metsateatised Tatrassöödi kinnistu eraldistel 23 ja 29 aegjärgse raie tegemiseks. Raie eraldisel 23 on kavandatud 0,17 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 16 tm ja raie eraldisel 29 on kavandatud 0,26 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 22 tm. Metsateatised on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris (metsaregister) vastavalt nr-te 50001107222 ja 50001107223 all.

Kavandatav raieala ala asub Natura 2000 võrgustikku kuuluval Paunküla looduslalal ning Vabariigi Valitsuse 30.03.2006 määrusega nr 86 „Paunküla maastikukaitseala kaitse-eeskiri” (edaspidi kaitse-eeskiri) kaitse alla võetud Paunküla maastikukaitseala Paunküla piiranguvööndis.

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, MS § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lõikes 2 sätestatud tähtajast.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1 Kavandatav tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Eraldisel 23 kavandatakse aegjärkset raiet 0,17 ha suurusega alal hinnangulise raie mahuga 16 tm ja eraldisel 29 kavandatakse aegjärkset raiet 0,26 ha suurusega alal hinnangulise raie mahuga 22 tm.

Aegjärkse raie eesmärgiks on metsa järk-järguline uuendamine. Aegjärkne raie on turberaiena uuendusraie (MS § 28 lõige 4 punkt 1, § 30 lõige 1). Aegjärkse raie korral raiutakse uuendamisele kuuluvas metsas puid hajali üle raielangi kahe või enama raiejärguna (MS § 30 lõige 2).

Looduskaitseaduse (LKS) § 14 lõige 6 sätestab, et kaitstaval loodusobjektidel tuleb valik- ja turberaie tegemisel arvestada sama seaduse lisas sätestatud tingimustega, kui kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti. LKS lisa „Valik- ja turberaie tingimused kaitstava loodusobjekti ning ranna ja kalda piiranguvööndis” punkti 2 kohaselt ei tohi 45–64%-lise algtäiusega puistu esimese rinde täiust aegjärkse raie esimese järguga viia madalamale kui 30%. Tatrasöödi kinnistu kehtivate metsa inventeerimisandmete (registreeritud 17.01.2025) kohaselt on eraldiste 23 ja 29 puistute esimese rinde täiused vastavalt 58% ja 50%, seega antud juhul ei tohi nende puistute esimese rinde raiejärgne täius langeda alla 30%.

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Tatrasöödi kinnistu asub Harju maakonnas Kose vallas, kus kehtib Kose Vallavolikogu 22.06.2021 otsusega nr 284 kehtestatud Kose valla üldplaneering¹, millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutamist. Kavandatava raie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud keskkonnaministri 27.12.2006 määruse nr 88 „Metsa majandamise eeskiri” (edaspidi MME) §-s 19 sätestatuga.

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

¹ Kättesaadav: <https://kosevald.ee/uldplaneering>

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietöödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raie töödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raie töödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raie töid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raie töödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Tatrasöödi kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, kinnistu asub hajaasustuspiirkonnas.

Tatrasöödi kinnistul on kavandatud ka teisi raieid, neist eraldisel 23 kavandatava raiealaga piirnevale alale ehk raieala mõjualasse (milleks loetakse kuni 30 m)² jääb eraldisel 26 (0,17 ha) kavandatud harvendusraie hinnangulise raie mahuga 4 tm (registrikanne 50001100759, kinnitatud 06.02.2025) ning eraldisel 29 kavandatava raiealaga piirnevale alale ehk raieala 30 m mõjualasse jääb eraldisel 24 (0,3 ha) kavandatud aegjärgne raie hinnangulise raie mahuga 47 tm (registrikanne 50001100758, kinnitatud 07.02.2025). Eraldisel 23 kavandatava raieala 30 m mõjualasse ulatub ka eraldisel 13 (2,74 ha) kavandatud harvendusraie hinnangulise raie mahuga 131 tm (registrikanne nr 50001100752, kinnitatud 06.02.2025) ning eraldisel 29 kavandatava raieala 30 m mõjualasse jääb ka eraldisel 20 (0,9 ha) kavandatud sanitaarraie hinnangulise raie mahuga 18 tm (registrikanne nr 50001100756, kinnitatud 07.02.2025).

Raie tegega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raie alal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Eraldis 23 asub jänesekapsa-kõdusoo kasvukohatüübis ja seal kasvab küpse metsa arenguklassi kuuluv haava enamusega puistu. Eraldis 29 asub sinilille kasvukohatüübis ja seal kasvab valmiva metsa arenguklassi kuuluv männi enamusega puistu, mis on saavutanud MME § 3 lõikega 3 sätestatud küpsusdiameetri.

² Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”. https://media.rmk.ee/files/Rakendusuuring_Metsafragmentid_lopparuanne_R1.pdf

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõearsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatavast raieist otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raie läbi viiakse. Raielangiga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, kuid need ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raie kavandatakse metsamaastikus, kavandatav raieala ei paikne veekogude rannal või kaldal ega märgalal ning alal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

Paunküla maastikukaitseala kuulub Natura 2000 võrgustikku kuuluva Paunküla loodusala koosseisu. Paunküla maastikukaitseala piiranguvööndi kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine (kaitse-eeskirja § 12). Piiranguvööndis keelatud tegevused (sh metsa majandamise seonduvad) on sätestatud kaitse-eeskirja §-s 14.

Eraldisel 23 kavandatava raieala 30 m mõjualasse lõuna suunas jääb Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel loodusdirektiivi³ I lisas nimetatud elupaigatüübi **91D0*** (**siirdesoo- ja rabametsad**) tunnustele vastav metsaala (edaspidi ka metsaelupaik).

Eraldistel 23 ja 29 kavandatava raieala 30 m mõjualasse jääb EELIS-e andmetel II kaitsekategooria⁴ linnuliigi **metsise** (*Tetrao urogallus*) elupaik (registrikood KLO9101274).

Tatrasöödi kinnistu piirneb EELIS-e andmetel ka projekteeritava Metsavajakute looduskaitseala Paunküla sihtkaitsevööndiga, mis jääb eraldistel 23 ja 29 kavandatava raieala 30 m mõjualasse.

Kultuuriväärtusi raiealal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud MS §-s 35. Kavandatavate raieetõõdega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatava raie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatava raie mõju keskkonnaelementidele:

³ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>

⁴ I ja II kaitsekategooria liigid on kaitse alla võetud Vabariigi Valitsuse 20.05.2004 määrusega nr 195 „I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu”.

Vesi – kavandaval raiel ei ole veerežiimile olulist negatiivset mõju. Raiealal ja selle läheduses ei asu veekogusid, seega veekogusid ei mõjutata.

Välisõhk ja kliima – kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus – raie on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele (sh kooskõlas kaitse-eeskirjaga ja LKS § 91 lõikes 13 sätestatud lubatava turberaielangi suurusega), aegjärgse raiega ei tekitata lagedat ala (puistute esimese rinde täiused jäävad vähemalt 30%), seega ei mõjuta raie eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele – kavandatav raie neid elemente oluliselt ei mõjuta, raie on kavandatud kokku 0,43 ha suurusel alal (koos 30 m mõjualas kavandatud raietega 4,02 ha suurusel alal), raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liikluskooormus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatav raie on ühekordne lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega umbes üks kuu.. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Aegjärgne raie on kavandatud Paunküla looduslal. Ala kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” (edaspidi korraldus nr 615) lisa 1 punkti 2 alapunktis 301.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Paunküla loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁵ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga.

LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁶ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada,

⁵Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätted (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

⁶ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxsa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Eraldistel 23 ja 29 kavandatakse aegjärgse raiena turberaiet, mille käigus vähendatakse puistute täiust, võimaldamaks nende looduslikku uuenemist vana metsa turbe all. Aegjärgse raie tegemisel peab antud juhul puistute raiejärgne täius jääma vähemalt 30%. Kavandatavate raie tegemisel säilib puistu esimene rinne (ei teki lagedaid alasid). Vana metsa osakaal seega piirkonnas ei lange, ei toimu piiranguvööndi metsade vanuselise struktuuri nihkumist nooremate metsade suunas. Seega, metsamaastik ei killustu ja maastikuilme ei muutu oluliselt ning olulist kumulatiivset mõju ei ole.

Eraldisel 23 kavandatava raieala 30 m mõjualasse piirnevale kinnistule jääb ala, kus on registreeritud Paunküla loodusala kaitse-eesmärgiks olev loodusdirektiivi metsaelupaigatüüp 91D0* (siirdesoo- ja rabametsad). Kuivõrd raiet ei tehta metsaelupaigas ja elupaiga läheduses raie teostamisel lagedat ala ei teki, siis ei saa elupaigatüüpide pindala väheneda, samuti ei halvene elupaikade kaitsestaatuse pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur. Metsaelupaikade kaitse tagamiseks on Keskkonnaamet teinud 07.02.2022 kirjaga nr 7-4/22/2442 „Loodusdirektiivi metsaelupaigatüüpide range kaitse alla võtmine” Keskkonnaministeeriumile (praegune Kliimaministeerium) LKS § 8 lõike 1 ning § 13 lõike 1 alusel ettepaneku muuta Natura 2000 võrgustiku loodus- ja linnualadega kattuvate siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaitsekorda selliselt, et loodusdirektiivi I lisas nimetatud metsaelupaigatüübid oleksid rangelt kaitstud, alad on EELIS-esse kantud projekteeritavate alade kaardikihile (Metsaelupaikade looduskaitseala, Metsaelupaikade sihtkaitsevöönd).

Puistu raiumine kavandataval raiealal ei mõjuta kaugemal kui 30 m asuvaid elupaikasid negatiivselt.

Kokkuveoteede asukohta ei ole määratud, kuid kinnistul on varasemalt tehtud raieid ja kinnistu piirneb loodest teega. Metsamaterjali kokkuvedu on võimalik teostada, kasutades vähemalt osaliselt ära varasemaid kokkuveoteid ja suunaga kaitsealast väljapoole, mh ilma metsaelupaika 91D0* läbimata.

Kuna kavandatava raieala 30 m mõjualas ja raiealal ei asu lisaks eespool käsitletule muid Paunküla loodusala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide elupaiku, siis kavandatav raietegevus selle ala kaitse-eesmärke ei kahjusta. Kavandatav raie ei mõjuta ebasoodsalt Paunküla loodusala kaitse-eesmärke ega nimetatud ala terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raie on kavandatud Paunküla maastikukaitseala piiranguvööndis. Mõju maastikukaitseala kaitse-eesmärkidele, mis kattuvad Paunküla loodusala kaitse-eesmärkidega, on käsitletud punktis 3.3.1.2 (metsaelupaigatüübi 91D0* kaitse kuulub kaitse-eeskirja § 1 lõige 1 punkti 2 kohaselt ka Paunküla maastikukaitseala kaitse-eesmärkide hulka).

Kavandatava raieala 30 m mõjualasse jääb Paunküla maastikukaitseala kaitse-eesmärgiks oleva II kaitsekategooria linnuliigi metsise elupaik. Metsise pikaajaliseks kaitse eesmärgiks on stabiilse või kasvava populatsiooni saavutamine (1500–2400 metsisekukke) ja vähemalt 400 mänguasurkonna säilimine. Metsise ja tema elupaikade kaitse on tagatud siseriiklike õigusaktidega. Elupaiga registrikoodiga KLO9101274 pindala on 741,63 ha ja suurem osa sellest jääb Paunküla maastikukaitsealale. Liigi elupaigaks piiritletakse tema elupaigaks sobiv ja häirimistundlik ala ning väljaspool piiritletud elupaika teostatavatel raietöödel üldjuhul

olulist mõju liigile ja tema elupaigale ei ole. LKS § 55 lõige 6 sätestab, et kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal on keelatud. Kuna raietöid ei viida antud juhul läbi metsise piiritletud elupaigas, siis võib järeldada, et raietöödega seotud häiringud (nt tavapärane metsamasinate müra) ei häiri ka liigi pesitsemist.

Kavandataval raialal ja 30 m mõjualas ei esine muid Paunküla maastikukaitseala kaitse-eesmärgiks olevaid väärtusi, mida raie mõjutaks.

Tatarasöödi kinnistu piirneb projekteeritava Metsavajakute looduskaitseala Paunküla sihtkaitsevööndiga, mis jääb eraldistel 23 ja 29 kavandatava raiala 30 m mõjualasse. Tegemist on praegu Paunküla maastikukaitseala Paunküla piiranguvööndis riigimaal asuva alaga, kus asuvate salu- ja laanemetsade kaitseks on tehtud ettepanek arvata ala sihtkaitsevööndisse. Kuna raietöid projekteeritava sihtkaitsevööndi alal ei tehta, raiete käigus lagedat ala ei teki ning kokkuvedu läbi sihtkaitsevööndi vajalik teostada ei ole, siis projekteeritavale sihtkaitsevööndile antud juhul olulist mõju ei ole.

Raialal ja selle 30 m mõjualas ei ole registreeritud muid kaitstavaid loodusobjekte, sh kaitsealuste liikide leiukohti.

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kavandatavatel raietel Tatarasöödi kinnistul ei ole olulist kumulatiivset mõju. Raiete (sh 30 m mõjualas kavandatud raiete) tegemisel säilib puistute esimene rinne (ei teki lagedat ala) ning raietel ei ole olulist koosmõju kaitse-eesmärkidele.

Raie on kooskõlas üldplaneeringuga, kaitse-eeskirjaga, LKS-ga ja MS-ga ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist mõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Lähtuvalt LKS § 14 lõikest 6 ja LKS lisa „Valik- ja turberaie tingimused kaitstava loodusobjekti ning ranna ja kalda piiranguvööndis” punktist 2, ei tohi kavandataval raialal puistute esimese rinde raiejärgne täius langeda alla 30%.

Kaitse-eeskirja § 12 sätestab, et piiranguvööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine. Turberaie tegemisel tuleb säilitada koosluse liikide ja vanuse mitmekesisus (kaitse-eeskirja § 14 punkt 1). Soovitav on olemasolul säilitada osa surnuid ja surevaid puid, jalalseisvaid puutüükaid, lamapuitu, õõnsuste, lõhede või lennuavadega ning väga suure rinnasdiameetriga (üle 40 cm) või ebatavalise kasvuga puid. Sellised elemendid metsas võimaldavad leida elu- ja toitumispaiku erinevatele linnu-, putuka- ja seeneliikidele, suurendades seega ka liigilist ja vanuselist mitmekesisust.

LKS § 55 lõige 6¹ sätestab, et keelatud on looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Lindude pesitsemise tippaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhinnangu järeldus

Kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodsad mõjud Natura 2000 võrgustiku alale on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

- 1.** On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Paunküla loodusala, mis kuulub Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja ala terviklikkusele.
- 2.** Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
- 3.** Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
- 4.** Tööde tegemisel keskkonnakaitse-õuetele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Teet Tamm
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond